

In natuurgebied De Poel zou je wel (heel) even een koe willen zijn

Onder Goes liggen twee plaatsjes in natuurgebied De Poel. Een wandeling tijdens de broedtijd van weidevogels en de komst van de ganzen.

Monica Wesseling 9 augustus 2020, 21:31

Een nes is Nisse niet meer; de buitendijkse rust en ruimte zijn gebleven. Kinderen spelen in de muziektent bij de kerk, eenden dutten op de vijver en een man veegt onzichtbaar vuil van een stoep. 't Durpsuus is gesloten net als 'Koffie en Leut' en na een rondje rond de kerk ben ik op het platteland. Daar waar fruit, aardappels, graan en bieten tot wasdom komen.

Het is vruchtbaar, dit oudland met zijn kronkelige wegen, onregelmatige en veelal hobbelige percelen omzoomd door meidoornhagen, de grenzen gemarkeerd met grensbomen. Vruchtbaar en oud: voor de 13de eeuw op de zee veroverd. De schuren zwart met een wit omrand klinkertje, de boomgaarden beschut door hoge windsingels en de geur van versgemaaid gras. Op de kleine begraafplaats heerst de rust van de eeuwigheid, slechts doorbroken door een ekster die mijn aanwezigheid niet duldt.

De appels beginnen te kleuren. Fatsoen voorkomt snaaien. Een gevallen exemplaar had nog wel gemogen, maar helaas zijn de vruchten persistent in hun gehang.

Puik hooiweer

Het is droog en warm. Puik hooiweer dus. En hoewel de boeren hier vast met hun tijd zijn meegegaan, is het hooien gelukkig niet 'geplastificeerd'. Het droge gras ligt open en bloot op grote balen klaar. Een deel ligt nog in het zwad en oogt, met een pluk kamille en wat klapprozen in een overhoekje, prettig ouderwets. Ouderwets, beter gezegd oud, is zeker het land rechts van me. Ruig

en allesbehalve egaal, dit historisch poelgebied. Zo'n leesbaar landschap met een ontstaansgeschiedenis als een spannend jongensboek. Zoals op veel plaatsen begon ook hier zo'n 1000 jaar geleden de veenwinning. Hier echter niet alleen om turf oftewel brandstof van te maken, maar ook voor de moertering, de winning van zout.

Door het gegraaf daalde dit poelland – dat door inklinking toch al lager was komen te liggen – verder tot het uiteindelijk te nat was voor gewassen of fruit en slechts als wei- of hooiland kon worden gebruikt. Prikkelige meidoornhagen gecombineerd met elzen dienden als perceelafscheiding. Het gesappel maakte ook slordig; na het opgraven van het veen bleef het veld hobbelig achter. Mettertijd is veel land geëgaliseerd en beroofd van zijn hagen om het zo efficiënter te kunnen beboeren. Dit poelgebied gelukkig niet. Het kreeg de status natuurgebied.

Twee groene spechten vliegen op hun kenmerkende golvende manier over. Tot mijn vreugde voert mijn route me dóór De Poel. Dat kan nu ook, zo tussen de broedtijd van weidevogels en andere kornuiten en de komst van de ganzen.

Ook hier is net gemaaid. De geur is bedwelmend en even zou ik wel een koe willen wezen. Ik loop op Sinoutskerke aan – zo'n dorp van 'Wáár ben je geweest? Sinoutskerke? Waar ligt dat in hemelsnaam?' – en het landschap lezen gaat door.

Door de natuurlijke inklinking van het veen kwamen de kreekruigen, die immers uit zand bestaan en dus niet inklonken, hoger te liggen dan het omringende veen en waren daarmee veilige plekken om een dorp op te stichten. Eerst een kerk, dan een rondje huizen. Zo ook hier. De kerk is er niet meer – gesneuveld in de Tachtigjarige Oorlog, de ruïneuze restanten pas in 1906 verwijderd. De begraafplaats ligt er nog wel. Net als het baarhuisje dat in 1906 meteen gebouwd werd.

Uit angst om levend te worden begraven en om besmettelijke ziekten te voorkomen, werden de lijken direct in een lijkenhuisje opgeborgen tot ze op het knekelveld de eeuwige rust vonden. Tijd is tijdloos hier in Sinoutskerke. Terug op de boerenbuiten wordt het leven weer nuchter. Een oudere vrouw, in enorme rubberlaarzen, vist waterplanten uit een vijver en ik loop op Nisse aan. Een klapproos gaat voorzichtig mee en versnaperloos laat ik dit heerlijke Zeeuwse land achter.

Meer info en tips

Zoutwinning

Darinkdelven, oftewel moernering, zoutwinning, kwam voor in (voormalige) kustgebieden waar veen in contact stond met zeewater. Daar waar het veen geraakt werd door zeewater nam het zout op. Om hieruit het zout te halen, werd het zilte veen opgegraven en gedroogd om het vervolgens net zo hard en zelfs een aantal keren achtereen weer met zeewater te doordrenken en te drogen. Als uiteindelijk het veen volledig verzout was, werd het verbrand en

het zout uit de as gevist. Ploeteren en zelf verzouten voor vermoedelijk slechts een rooie rotcent.

Route

De gelopen route is een knooppuntenroute. Een kaart is te bestellen via vzvzeeland.nl

Vervoer

Vanaf NS Goes brengt een haltetaxi je naar het Dorpsplein in Nisse (bustarief). Wel 2 uur tevoren reserveren, tel. 088-2358000, info@haltetaxi.nl

Voor Het mooiste Nederland probeert de redactie van Trouw de mooiste fiets- en wandelroutes door Nederland uit.